

DE EXCURSIES IN 1960

Dit jaar heeft de N.M.V. het gewaagd het excursieprogramma aanzienlijk uit te breiden in vergelijking met voorgaande jaren.

Het idee hier achter was dat de N.M.V. meer gelegenheid moest bieden aan leden en belangstellenden om onder goede leiding mycologische veldkennis op te doen. Het ziet er echter naar uit, dat de pessimisten onder ons gelijk krijgen. Uit de opkomsten op de excursies blijkt, dat de meeste leden van de N.M.V. geen behoefte hebben aan meer dan één à twee excursies per jaar en dat een groot aantal van hen zelfs niet naar een excursie komt als deze dicht bij huis gehouden wordt en er slechts een zaterdagmiddag mee gemoeid is. Dat er op een deel van de excursies, de beide weekendexcursies buiten beschouwing gelaten, toch een redelijke opkomst was, kwam mede door de belangstelling van buitenaf (leden van de K.N.N.V. en introducés).

In het totaal hebben + 80 personen aan de 8 door de N.M.V. georganiseerde excursies deelgenomen waarbij inbegrepen + 25 niet-leden. Het weekend in Leersum (15/16 okt.) had de grootste opkomst n.l. 24 personen. Het weekend van de Floracommissie in Beilen (24/25 sept.) telde 10 deelnemers. Het aantal deelnemers aan de overige excursies varieerde van 4-14 (waarvan 3-6 leden van de N.M.V.!).

Vooraf teleurstellend was, dat de vier zaterdagmiddag-excursies bij de grote steden, gemiddeld slechts 4 à 5 leden van de N.M.V. aantrokken. Aan de terreinkeus ligt het niet, want het Amsterdamse bos, de Kralingerhout enz. zijn mycologisch gezien zeer interessant.

Het excursiebeleid zal op de volgende jaarvergadering nog eens grondig besproken moeten worden.

In de hieronder volgende verslagjes zijn de soorten welke werden geconserveerd in het Rijksherbarium te Leiden, gemerkt met een uitroepteken.

17 september:

Amsterdamse bos (8 deelnl.). Op het moment dat de excursie gehouden werd, waren er weinig paddestoelen. Vroeger in de zomer was de zwammenflora veel rijker. Enkele vermeldenswaardige vondsten zijn:

Galactinia succosa	Macropodia macropus
Helvella crispa	Pluteus cinereofuscus
(o.a. zeer groot exempl.)	Rutstroemia firma
Lepiota subincarnata	

Enkele gewone soorten waren van belang omdat deze aantonen dat het bos (of de bodem?) een zekere rijpheid heeft bereikt:

Amanita muscaria	Lactarius tabidus (ss. Kühn
Lactarius glyciosmus	+ Romagn.?)
Lactarius quietus	Lactarius turpis

Rotterdam, Kralingerhout (5 deelnl. + 6 meelopers)
Hoewel de paddestoelendichtheid niet hoog was, werden vele aardige soorten gevonden.

! Conocybe blattaria	! Lepiota acutesquamosa
(niet C. togularis,	! Lepiota sistrata
zoals destijds gezegd)	(= L. seminuda)
! Flammula oedipus	! Mycena citrinomarginata?
(= F. sordida)	! Mycena acicula
! Galactinia celtica?	! Mycena adonis
! Galactinia proteana?	! Pluteus cinereofuscus
! Galactinia succosa	! Pluteus villosus
! Inocybe hirtella	! Pustularia catinus
! Inocybe pusio	! Stropharia squamosa
! Inocybe terrifera?	

Reeds in het begin van de middag sloot zich een groepje van + 6 jongens van tussen de 14 en 18 jaar bij de excursie aan. Deze "meelopers" legden een grote interesse aan de dag en bleken scherpe ogen te hebben.

Wageningen, Oranje Nassau Oord (+ 14 deelnl.)

De opkomst was goed door het grote aantal introducés. Hoewel het aantal paddestoelen niet groot was, was er veel variatie. Als meest opmerkelijke vondst geldt Agrocybe firma: een soort die nog niet eerder uit ons

land werd gerapporteerd. Het zal bovendien nog maar zelden zijn voorgekomen, dat op één middag vier Xylaria-soorten werden gevonden: X. carpophila, X. hypoxylon, ! X. longipes, en X. polymorpha. De vondst van X. longipes was de tweede in Nederland.

24/25 september:

FLORACOMMISSIE-WEEKEND TE BEILEN

Op zaterdagmiddag werd het Mantingerbos bezocht. Dit natuurmonument is één van de laatste resten van de eiken-hulst bossen die vroeger grote delen van Drente bedekt moeten hebben. De mycoflora had tijdens ons bezoek een vrij schamel aanzien. Opvallend was het voorkomen van een kleine vorm van ! Hypholoma fasciculare welke op tientallen stronken voorkwam, soms samen met de veel grotere gewone vorm, maar dan toch in gescheiden toefen. Enige andere vermeldenswaardigheden zijn:

! Cortinarius delibutus	! Merulius rufus
! Lepiota brebissonii	! Pistillaria quisquiliaris

's Avonds werd een bezoek gebracht aan het biologisch station te Wijster en vertoonde Dr J.J. Barkman een aantal kleuren-dia's van fungi.

Zondags werden de staatsbossen bij Spier en Wijster doorkuist. Opvallend was de grote variatie in terrein- en vegetatietypen. Hier volgt een kleine selectie van de vondsten:

Koelewaartsveen; douglassperrenbos:

! Galerina camerina	! Mycena leptcephala
! Hypholoma epixanthum	! Mycena stylobates
! Mutinus ravenelii?	

Zandveen; lariksbos:

! Inocybe xanthomelaena

Ven "Poort twee"; o.a. sphagnum vegetaties:

! Omphalia sphagnicola	! Tyromyces tephroleucus
------------------------	--------------------------

Lheebroekerzand; jeneverbessenbosje, dennenbos:

! Flammula astragalina	! Russula paludosa
! Russula adusta	

Kibbelhoek; eikenbosje, berkenbos, heide:

<i>Amanita porphyria</i>	! <i>Cortinarius bolaris</i>
! <i>Collybia spec.</i>	! <i>Cortinarius pholideus</i>

8 oktober:

Apeldoorn, Het Loo (4 deelnl.)

Dit prachtige oude bos verdient meer aandacht! Hoewel de omstandigheden niet gunstig waren, werden heel wat aardige soorten gevonden. Enige daarvan zijn:

! <i>Hydnellum velutinum</i>	! <i>Mutinus caninus</i>
var. <i>sponigiosipes</i>	! <i>Russula solaris</i>
! <i>Naucoria subincarnata</i>	! <i>Stropharia squamosa</i>
! <i>Marasmius splachnoides</i>	

Breukelen, Over-Holland (5 deelnl.)

Geen grote oogst. Meest gewone soorten. 't Meest interessant en 't meest typisch voor het terrein waren *Inocybe asterospora* en *Lactarius fulvissimus*. De dauwbramen waren een dankbare aanvulling op het repertoire.

Wassenaar, Meijendel (4 deelnl.)

Opkomst bedroevend. Aantal paddestoelen evenredig. De beste vondst was ! *Leucopaxillus albissimus*, reeds vroeger daar vandaan bekend onder de naam *Clitocybe* of *Leucopaxillus paradoxus*.

15/16 oktober:

Leersum - Amerongen (24 deelnl.)

Gelukkig vormde een goed bezocht landelijk weekend een prettig sluitstuk van het excursieseizoen. De aanwezigheid van Mr. Reid uit Kew en gedurende de zondag ook van Dr. Singer en echtgenote uit Tucuman, zette dit weekend bijzondere luister bij.

Zaterdagmiddag werd een tocht gemaakt naar het Leersumse veld. Er waren vrij veel paddestoelen, maar vooral gewone soorten. Dit verschijnsel doet zich veel voor in regenrijke betrekkelijk koude najaren. Er werd een mooie standplaats van ! *Boletinus cavipes* gevonden, terwijl we het geluk hadden een terrein te ontdekken met veel brandplekken. Hier groeiden *Flammula carbonaria*, *Mycena megaspora*,

Omphalia maura, soorten uit de groep Lyophyllum (Collybia, Tephrophana) atratum en diverse discomyceten.

Op zondagmorgen bleek het kasteelbos van Amerongen vrijwel geheel zonder fungi te zijn. Vermoedelijk was het voor een kleibos te laat in het seizoen. Betere resultaten werden behaald op de Amerongse berg, in de omgeving van het Berghuis. Sommige soorten kwamen massaal voor, bijvoorbeeld Lactarius hepaticus in de dennenbossen. Op enkele plaatsen werd de Sponszwam, ! Sparassis crispa aangetroffen. Mr. Reid vond ! Marasmius impudicus; een tweede vondst voor ons land. Ook de zeldzame ! Marasmius fuscopurpureus werd aangetroffen. ! Cantharellus tubaeformis groeide op verschillende plaatsen.

Het landgoed Zuylestein tussen Leersum en Amerongen leverde 's middags niet veel nieuws meer op. Een platte, + 1 cm grote, groen-zwarte discomyceet op hout bleek ! Catinella olivacea te zijn, een soort tot nu toe onbekend in Nederland. Op een brandplek stond zeer fraai ! Coprinus boudieri.

C. Bas.

U I T D E T I J D S C H R I F T E N

M.F. Madelin: Visible changes in the vegetative mycelium of Coprinus lagopus Fr. at the time of fruiting. Trans.Brit.Myc.Soc. 43 (1): 105-110.1960.

Kolonies van Coprinus lagopus, het Hazepootje, op agar in petrischalen, bestaan uit dunne hyphen, totdat ze twee dagen oud zijn. Daarna beginnen bepaalde hyphen in de agar aanmerkelijk op te zwellen. Ze worden dan gevuld met een dichte, lichtbrekende inhoud, die sterk kleurt in J KJ. Als het mycelium vruchtlichamen begint te vormen, ontstaan in de opgezwollen cellen vacuolen, die snel in grootte toenemen, totdat de sterk lichtbrekende inhoud geheel verdwenen is. Het ziet er dus naar uit, dat het mycelium eerst voorraadcellen vormt, en dat de inhoud van deze voorraadcellen voor de groei van het vruchtlichaam wordt gebruikt.